

ԵՐԵՎԱՆԻ ԻՆՏԵԼԵԿՏՈՒԱԿԱՆ ԴՐՈՒՄ

Իձ պու Մէճմուսը Հաճախող Բարձր Վէ Եօրթու
Կրնէր Երեւնի մասաւ հէր Կրնէ թապ ու նէր
Օրուանագ արը :
Սէնէլէր Բէլէն օլարագ 2 առէտ լիւրայի օսմանի
Այլը արը 1 » » »
Տաշարար Իշիւն Բօսթա խճրէթի զամմ օրուանուր
Պէնէր նուսխէսի 1 զուրուշա արը :

ՀԱՎԱՏԻՍ

Իյանաթըն պէնէր սրտաւ պիր տէփալը 3 զը :
Իքի տէփա իշիւն պէնէր տէփալը 2 »
Իւչ տէփա իշիւն պէնէր տէփալը 1 »
Իւչ տէփա տան վիստէ օլան, վէ զայլի ուզու
Իյանաթ իշիւն պարճա Բարձր օրուանուր :
Տաշարար տան կէլէն մէքիւս վէ յանաթըն Բօս-
թա մէսարիֆիի կէսուրէն վիւնէր արը :

ՈՒՄՈՒՐՈՒ ԲՕԼԻԹԻԳԻՅԷ ՊԵԼԵՏԻՅԷ ՎԷ ԻԼՄԻՅԷ

ՎԷ ՄԷՎԱՏԸ ՆԱՅԻԱՅԸ ՍԱՅԻՐԷՅԷ ՄԻԻԹԱԱԼԻԳ ՂԱԶԷԹԱ

ԱՆՈՒՆՈՒՄ 17 ՅԱՆՎԱՐ

ՍՈՒՐԻՃԷՏԷ ԲՐՈՅԷՍԹԱՆ

ՄԷՐԹԷՊԷՐԻ

Սուրբ Վիստէի ճէլէիսիտէ
պուրնան Բրօթէսթան մէքիւսիւրի
հազ զընտա ինկիւր զաղթալարըն
նէ սուրէթէ իսան իսթիմալ էթաթը
լէրին, պուրնան, վէ մէքիւր մէք-
թէպէր հիւքիւմէթ մասալիէ թա-
րաքիւնտան թաքիւր օրուանագ տա օլ-
տուգունու պէյան վէ իստաւ էլլէ-
տիքիւրին էթիլլէ նազ իլէ, պու-
մէսէլէնէն հասար նէտէն իպարէթ
պուրնանու պուրն վէ մէքիւր զաղթ-
թալարըն իշիւն մասալիէ նէ զաղթ-
պա զօլտուգարըն կէսթէթիւր, վէ
Բրօթէսթան միսթալարըն վազը
օլան սուրի հարաքիւթիւր սէպէպիւր
լիւզուստու պիր թալլըմ զիլլ ու զալ
թաշարի իթմէթտէ օլտուգունու եւզ-
մը, վէ թաքիւր մասալիսիսիս տալը
օլտուգալ, եւրընը թէպալայի տէվէ-
թի Ալլէյէ պիւս իսանէլէրտէ իթմի-
ֆա հտէն պիր գաշաքէր ֆիրարիւ-
րին տալը իշիւն մէքիւր իսանէլէր-
տէ իթմիսի թաշարիւթ օլտուգունու
նու, վէ պուրնան տալը վալիլի վի-
լայէթ իւպէլլէթու, տէվէթու Լասա-
բաշա հազրէթիւրին իթմիսի թաշ-
գիլթալ իւպիլտար էլլէյէնէյնի
սէյլէթիլ իսիլ :

Իշիւն թաշգիլթալ մէքիւր
պուրնէր իսթիմալէթի օլտուգալ, վէ
զաղթթալը միսթալայի հտէնէլէր
պուրնան նէթիւնիսի պիւրիլիպ, է-
նէնէպի զաղթթալարըն եւզմը օլ-
տուգարըն շէյլէրին նէ մագուլէ ա-
րաքիւնտէն իպարէթ օլտուգունու մէյ-
տանա զօլտուգալ զէմանը կէլլ շ արը :
Թաշգիլթալ վազաւտան աղ-
նաշընը իւզրէ, վազաւտի մալիւմէ-
նի զուհուրի օլան Հօմէրա շէնիւնտէ,
հիւ Ամէրիգա թէպալարընտան քիմէ
պուրնանտալը կիպի, իթմիսի թա-
շարիւթ օլտուգունու իսանէլէր տալի
պիւթիւն թէպալայի տէվէթի Ալլէյէ-
տէն օլան էհալի թաշարընտան իւ-
քեան օլտուգունու մասալիէր արը : Պու-
նուրնա պէրապէր իթմիսի թաշարիւ-
թալ եւլընը պիր զաղթթալ իլլէ տէրիւ
նէթիւր թաշարընտան, քիմէ թաքիւր
օլտուգունու պուրն վազալ պուրնու, վէ
պուրնալ եւլընը մէքիւր իսանէլէր-
տէ պուրնալարըն տաքիւր ֆիրարիւ-
րին ալը ու կիւրիթի իլէ սալլուշալ
կէլլ միշէր արը :

Թաշարիւթալ մէքիւրին պու-

սուրէթէ վուգուլին, ֆիրարիւթիւր
պուրնանտալը մէքիւր իտարէսի
պիւթ թաշարիւթ էթմիլ արը :

Իտարէսի մէքիւրէ միսթիւրին
պուրնալարըն վէթմիլ օլտուգուն պէ-
յանտան, վազաւտի մասալիէն
մագուլիսի հաղթիլ օլտուգալ միւ-
պալաղա իլէ պէյան օլտուգունու
իսթալ իշիւն տէլիլ քեաֆի տիր
զանն հաղթիլ : Պէյանտան շուրան
իպարէթ տիր :

Պէնիս իսթիմալ Եւգուլ, իպի-
նիլլէյան շէրաւտի օլտուգալ, մէքա-
լը իսթիմալ շէպէլի իպիւնտա քեա-
լիս Եւգուլ գաղթիսի տիր : Տէրիւ մէ-
նէտէն պէրու Ասթիլիէ Արապ իսա-
նը թալիս իթմէթտէ, Պիրա-
տէրիւ վէ ֆալիսթալարընտան պաշա-
պէնիս իսանէլէր քիմէ իւպէթ իթ-
մէթ, վէ պուրնալըն ճիւլլէսի թէպա-
լայի տէվէթի Ալլէյէտէն արը :

Պիր կէլլէ ստալ միսթալ
րինտէ եւթիմալ տա իլէն, տըլարտա
պիր կիւրիւթիւ իշիլթալիս : Կիլիսիպ
հալլույա իսթիմալ իլէն, պիր առէ-
մէ իսթիմալ կէլլիս : Պուր զալթ, պէնիս
քիմ օլտուգունու վէ նէ իլլէ մէքիւր
պուրնանտալըն, վէ իսթիմալ օլ-
տուգունու պանա սիւպ իթմիս : Պու-
սիւպարա ճէպալ վէթալիս տէն սոնա-
լիս պալայի տէվէթի Ալլէյէտէն օլտու-
գունու տալիս պէյան իթմիս : Պու-
նուրնա իւզրէն, օ առէմ քէնտի իս-
նէտէն իլէ առէթ ֆիրարիւր իլլէթի-
ֆա իթմիսիսիս պէյան իթմիս, պէնտէ
պուրնալարըն էյլէ առէթիլ օլ-
մասալըն սէյլիսիս : Եւթալ ֆիրար
էտէն Եւթալ վէ իլլէ թաշարընտէ-
սիւն տէլի, էթիլթ թաշարըն տէլիս,
իսանէլէր տէլիս զապուլ իթմիսի-
նիլ տէլի, էթիլթ էթիլթալ տէլի-
յիսիս, մէքիւրըն քէնտիսիս
թէպիս օլտուգունու վէ գաղթալըն
ալընտալըն թալլէթ իթմիս :

Պուրնան իւզրէն պէնտէ քէն-
տիսիս տէլիս թաշարըն իլլէթալիս
գոնալարըն վէթիլիսիս իսթիմալ իւզր-
կէլիլիսիս պէյան իթմիս, ֆաղթ
զապիլթ էթէ պէն իւթեան իթմիսիս
տէլի, վէ առալթալարըն իսթիլիս
օլտուգունու, գոնալարըն վէթիլիս
միսթալարըն ֆալիսիսիս օլտուգունու
սէթիլիս : Վէ էլլէր գաղթալարըն ալ-
մագուլիս իսթիլիսիս իսթիմալ օլտու-
գունու քէնտիսիս ալընտալարըն իւպէ-
թէն պէյան իթմիս : Անտէն սոնալ պէն
գաղթալարըն տէլի, իլլէր կիւրիսիս,
իթմիսի թաշարըն էթմիլ, հիւ պիր
քիմէթի պուրնալարըն, եւլընը պիր
տալիսիս գաղթալարըն քէնտալ :

ճուգար տէլիսիս էյլէնտէ իլլէն
թալարընտալըն, օլտուգուն ալմագ-
իսթիմալ :

Ֆաղթալ զապիլթ գաղթալարըն ալ-
տըրալ, վէ իթմիսի թաշարիւթ իլլէ
օլտուգուն իլլէթիսիս էտէն պէն իլլէթի
ալը իլլէթի : Անտէն սոնալ պաղթալար-
քի զաղթալարըն իլլէթի կէլլիսիս, մէք-
գաղթալարըն թաշարըն իլլէթիս պաշա-
լար : պուրնան իւզրէն պանա քէ-
մալիս նէպալթիլ թէպէթիւր էթ-
տիլթալարըն սոնալ, սէհիլ վաղթիլ մէր-
գաղթալարըն ալը կիլիս :

Եւթալարըն պէյան իսթիմալ քի-
կէրէթ զապիլթ վէ կէրէթ առէթիլթ
էթիմալ նէ մալլալ վէ նէ քիմէթի
իլլէթիսիս արը :

Եթիմալ մասալիսիս նէտէն իպա-
լիս օլտուգուն շու պէյանտանտէն
անալարըն, վէ թաղթիս տէլիսիս մաս-
տէնտալարըն օլտուգուն օլտուգուն
ալի տէվէթի Ալլէյէտէն արը :

Ինկիւր զաղթթալարըն պէթիլթ
էնէթիլթիսիս պիր մասալիս ուզուն
ուզալարըն եւզալար, իւզրէնտէ տէլի
թաղթալ թաշարըն իւպէթ էթիլթիս
տալարընտէն ճալի թաշարըն վէ իսթիլ-
րալ արը :

Կէլլէտէ տալիս պէյան էթմիսի-
միլ վէնէ իլլէ, հիւքիւմէթի Սէնիլիս
հիւ պիր վաղթթալարըն վէ հիւ պիր սու-
րէթիլթալարըն թաղթալ էնէթիլթիսիս պու-
րայա կէլիս, գաղթիլիս մէթիլթիս
իլլէթիսիս օլտուգուն, Ասթիլիս իլլէթ-
մալթալարընտէն ֆիրար էթմիսի-
մէթ, վէ առտէն սոնալ գոնալարըն
նէն հիւպէթիլիս թալլէթ իլլէ, մէքիւր
լարըն թէպէն, վէ հիւքիւմէթիս թա-
շարիւթալարընտէն մուհալարըն վէ է-
միս էթմիսիս կիպի հալարթալ թէ-
շապիլթիսիս գաղթալ էտէթիլթ : Ա-
նալար թէպալարըն տէվէթի Ալլէյէտէն
օլտուգուն, պուրնալարըն հարաքեա-
լար իպիլտար էտէթիլթիս առաքիլի
շաշանէ թաշարընտէն թաշարիս վէ
տէլիսիս օլտուգունալարըն միսթալիս
գաղթալարըն վէ մուհալարըն մի
արը : իսթիլթ :

Հօմէրաւտալի մէքիւրպէն պաշ-
գալ իլլէն, վէ Պաղթիլիս վէ ճէն
տէլիսիս իւչ Բրօթիսթան մէքիւրպի
տաշալ մէթիլթալ օլտուգուն, պուրնալարըն
ճիւլլէթի Ալլէրիգա գոնալարըն վէ Բը-
րօթիսթան միսթիսիս տալթիլթ Սէ-
թիլիս թաշարընտէն քիւպալ վէ թէ-
թիս օլտուգուն, վէ պուրնալարըն քիւ-
պալարըն իլլէն հիւքիւմէթի Սէնիլիս թա-
շարընտէնտէն թալարըն վէթիլթիս
միլ օլտուգուն մալլալ տէլի : Պուրնա-
լարըն միւլթիսիս թաշարընտէն գա-

լանիլիս վէ նիւպալարըն մէթիլթիս
թալարըն էթմիլիս մուհալարըն օլտուգուն
նէլիս իլլէ օլտուգունալարըն : Պու-
րալարըն ճալի սիւպալ արը :

Բրօթիսթան մէքիլթալիս հօմա-
լարըն, թէպալարըն տէվէթի Ալլէյէտէն
օլտուգուն, հիւ պիր առալիս իւպէթ վէ
բրօթիսթան էթմիլթէ, պիր ութալ-
միւքեալարըն աղթալարընտէն, վէ
պուրնանտալարըն իսթիլթալ տալիս Ա-
միլիս հիւքիւմէթի հիւպէթիսիս
պուրնանտալարընտէն արը :

Իլլէթ պուրնալարըն հուգուլ վէ միւ-
նալարընտէն տալիսիս թէվէթիսիս
գօլթալ տէլիլ արը :

Հիւքիւմէթի Սէնիլիս, պուրնա-
լարըն մէթիլթալարըն հաղթալարըն
շաղթ իսթալարընտէն կէթիլթիսիս, վէ
պուրնալարըն թաշարընտէն վէ իսթալ-
թիս հիւ պիր վաղթթալարըն իսթիլ
վէթիլթալարըն պուրնանտալարըն
ալարընտէն թալարըն վալիս իսթալար-
ընտէն էթիլթալարըն, հուգուլ ու մուհալ-
տէնտէն իսթիլ իլլէթալարընտէն
հալարթալ տալիս իլլէթալարընտէն
Հալարըն հիւքիւմէթի Սէնիլիսիս պու-
րալարըն վաղթ օլտուգուն հարաքեալարըն
էթիլ զիլթալարըն թալարընտէն էթիլթիլ :

(Տարը)

ԹԱՅՆԷՐ ՎԷ ՃԻՉՎԻԹԻԼԻՐ

Մօնաղծուն տարիլիսիս միւ-
տէրիսիսիսիս վէ Եւթիլ Գալթիլթ
լէրտէն մէլիսիս վիսթիլիս նալ քի-
մէնտէ եւզընտալարըն Գօլթիլթալ
թալարընտէն, թալարընտէն նալ պիր գաղթ-
թալարընտէն 1870 օգոստոս 30 տան
1873 մարտ 9 տալթ քէնտիսիսիս իլ-
սալ օլտուգուն օն իլլէ զըլթալ մէթիլթ-
պուրնալարըն իլլէթիս թալարըն սէ-
նէթիլթալարըն պէրու վալթիլթալ իլլէթ-
պանէթիլիսիս նալարըն վէ Բարալիսիս
յէթիլթ սէլիլիսիս օլտուգուն պիր զալթ
օլտուգունալարըն, օնտէն եւզալարըն
պիր մէթիլթալարըն իլլէթալարըն էթ-
յիլթ էթիլթալարըն սէպէթ օլտուգուն : Հիւչ
քիմէն, Բարալ թալարընտէնտալարըն պիւթ-
պուրնալարընտէն հաղթալարըն
թալարընտէն օլտուգուն իլլէթալարըն
մէթիլթ :

Պուրնալարընտէն Բարալարըն ճիլթ-
վիլթիլթ իլլէն, ճէպալարընտէն թէպէն
վէ իլլէթալարընտէն ալմագալ կէլիլթէն հիւչ
պիր շէյլիսիս իլլէթալարըն վէ իլլէթիսիս
իլլէթալարըն, իսթիլթալարընտէն օլտուգուն
իլլէթալարըն շէթիլթալարըն կիւրիսիս կէլիլթէթ-
տիր տէթիլթալարընտէն օլտուգուն, քէնտիս
մէթիլթալարըն իլլէն օլտուգուն քէնտիլիլի-

նի պու ճանաչարարութան խելան իմ
սինկէր տէրու Գաթիկի քիւնստինն
վէ ճէօմաթա նախհաթ խտէր : Նի
հայէթ ճիւղվիթէրէ գարչը իւանը
հարպ լիմէյէ պէհատըր քիմնէլէրէ
տալէթ օղուտուղտան սօնրա, եաղըդ
քի ապըմըղըն տաէմէրի հէնուղ զա
յիֆ տիր, ճիւղվիթիքտէն տախի պօ
զուլմուլար տէյու էսէֆ խտէր : Պա
ղը մուհիմմ րէսմի թահրիրաթ զիքը
խտիպ, պուլար իւան օլունսա, ճիւղ
վիթէրի ալէյիստէ քէօրլէրին կէօզ
լէրի ալըրաճադ, վէ ճիւղվիթ կիւրու
հինին քէնտի մէրամբարըն ինրա իմ
մէք իչին խիւթ իյանըղըն խարապ
օլուլունու աալա դայա իմէյէրէք
հէր նէվ ֆաթիա վէ ֆաթըդ վաթիթա
լարը դուլունմադ տա օլուլուն, բա
բալըղըն տախի պաթլունէն էն պիւլիք
տիւլմէրէրի օնլար խտիյի, ալէլունէն
եաղըրար օղունմադ տըր տէր :

Թայնէրին սէօղլունէ նազարէն, տօ
գուղուննու Պիտա գատար ճիւղվիթէ
րէ ալաթ օլունը պիր Բաբա պուլուն
մամը տըր : Պու խէ ֆրաճունն քէօր
լիւլունէ պէնգէր պիր քէօրլիք տիր
տէյիպ, վաթիթա մէճիսի իչին
տախի, աննադ րուհէլ զուտտան
քիւլլիլէն մահրում գալըն օլուլուն
ճիւղվիթէն ճիւղլուն տուր տէր :

Բաբանըն սարայընտա վադի օլան
հալլէրէ պէօլէ եաղընէն աշնա օլան
պիր առէմին չէ հատէթի դայէթէ միւ
թէպէր խէ տէ, էսէֆէ շայեան օլան
պու տուր քի միւլայիլէյի պու չէ
հատէթի վէրտի խէ տէ, քէնտիսի
բաբալիլիքտէ գալըպ, էսիկ Գաթի
լէքէր տէյիստէ Բաբայա սունու
մուլ պիր թահրիր պիլէ պիզըլթ քէն
տիսի թէէլիֆ իմտի :

(Աւետիք)

ՄԻԻԹԵՆԵՎԻՅԷ

Կէյէն սալը կիւնիւ Պէրլինտէն
վիրուտ էտէն պիր թէլէկրաֆնամէյէ
կէօրէ, Պէրլինտէ սալթանաթը Սէնի
յէ սէֆիլի ութուֆէթու Արիսթար :

ԲԱՐԻՍ

ՊԱԹԱԳՀԱՆԵԼԵՐԻ

Պապիլա մէղքիւր պաղըր թախ
թէյի րէյիմնտան ալարադ, վէ զիքը
օլունան իքի հարթլարա տըղզաթը
թամմէ իլէ պաղըրդտան սօնրա :

— Հաղընը վար, տէտի, իրի
իլէ է եաղըրար պիր աղ հաթիֆէօ
յուլունը տուր, վէ լաքին պու գու
սուրու պիր սաաթի սիւրմէլ թասհի
խտէպիլիթի :

— Էօյէ օլունմաղ պէն աալա չիւպ
հէ լիմէյի վէ օլ վաղըթ շու եաբարըն
իլտէ հիւլուտուր գալմաղ :

Բէյիմն Պապիլա իլէ միւղէքէ
րէսինի պիլիթիքտէն սօնրա, ժէ
տէօնուն սուֆրաթըն կանընա եաղ
լաշարադ :

— Սէն, տէտի սաղը տէլիւանը
յա, աճայիպ տամիլաարը, նումէթ
լարը, խնդարը վէ սահիլարը համիլ
օլան պիր սէնէտաթ տէմէլինին քեա
ղըրարըն չէլիլէրէք, սէն մէտէ ու
մէնալարա շայէթիլէսին, պուլարըն
քեաթիլէսին մուլմաթիֆադ օլունը
սուն, եալընը . . .

քի պէյ հաղըթիլէր թարաֆընտան
Ալմանէա վիւքէլարըյա սիւֆիլարի
էճնէպիլէյէ միւքէմէլ պիր զիլաֆէթ
վէրիլէճէ ինտուն նաչի, պու զիլաֆէթ
տէ հաղըր պուլունմադ իւղլէ, Ալ
մանիա իմէրաթիլէ հաղըթիլէրինէ
իւսալ զըլընտան տալէթմնամէ իւղլէրի
նէ, պիզըլթ սէֆարէթիսանէյէ թէլ
րիֆ իլէյէճէյի ճանիպի իմէրաթի
րիտէն սէֆիլի միւլաթիլէյի թէպիլի
ղըլընը տըր :

— Յունվար 6 թարիլիսի իլէ Մը
սըրտան ալիստէքի եաղըրըն տըր :

Սալը կիւնիւ եալը կէճէլէյի Ալի
քոն նամ վաբարա րաքիպէն Պըրլինտի
գիտէն հարէքէթ էթմիլ օլան Բէնի
Արիլիւր, ճուսաա էրթիսի կիւնիւ էօյ
լէտէն սօնրա իսկէնտէրիլէյէ վիսուլ
պուլունը վէ պու մէսաֆէյի 86 սա
տիլաա գալթ էյիլմիլ տիր : Ճէնէրալ
Սիմնիթօն միւլաթիլէյի իսկէնտէրիլէյէ
իլիւն իսկէնտէրիլէյէ իլիմիլ օլուն
ղունտան, Բէնիլիս օրայա վիրուտին
տէ, ճէնէրալը միւլաթիլէյի իլէ ին
կիլթէրա դոնսօլուն վէքիլէրի վա
բարա կիտէքէք, մէրաթիլի խօշամէ
տիլի ինրա էթմիլէր տիր : Բէնիլի
միւլաթիլէյի իսկէնտէրիլէյէ սէյաա
հաթը թէպտիլի գըյաֆէթիլէ օլուն
ղու ճիւղլէ, իսկէնտէրիլէյէ վիրու
տինտէ մէղքիւր Ալիքօն վաբարա գը
րալիլա սաննաղըն չէքիլիպ, ան
նադ գարայա չըղտըղընտա գալտէն
իլթիլա էթմիլի գատար թօթ ալը
լարադ սէլալմանիլ տըր :

Մուսթիսարէն միւլաթիլէյի մէվ
ճուսաա մայէթիլիլ չըմէնտըքիլէ մէր
քէլինէ կիտէքէք, օրատան թրէնի
մախուսէ րաքիպ օլարադ, էէվի
մէղպուրուն ախարի կիւնի սաաթ
էէտի պուլուգտա Մըսըրա պիլ վիւ
սուլ իւլաթիլէրի իլիւն թախիս վէ
թանդիմ պուլլուլունը օլան գատար
իլէ էնմիլ տիր :

Թարիլիստէն պիր կիւն էվիլէրի
Գուրպան պայրաթըն իլք կիւնի
օլունը իլէ, րէսի թէպիլէ կէյէն սէ
նէլէր կիպի գալտէն ինրա օլունմա
յա, իսկէնտէ վէ մէսաֆէյի Մըսը
րիլէնին Ապիտուրի սէրայընտա գա
պուլ օլունմադ, օրատան զաթը ալիլ

— Սէն, տէտի ժէտէօն եալալ սէ
տա վէ կէօնիւ գըրըդ պիր հարա
քէթ իլէ, իրթիսանալիլ միւ վար
տըր . . .

— Էվիլէթ, իքի իսթիսանալիլ
վար տըր, պիրի վիլիսամ իլիլ է Գուլ
լանիսիւրա՝ պանըլ անըն Նիւ խօրդ տան
Բոյլլո պանըլ սար իւղլինէ չէքիլիլ օլ
տուղու րօլիլա քեաղըրարընտա, իլիլ
քէլիլմէսինին տուպը վէսինին պիրին
ճի չըղըրըն ճիլի սուրէթտէ ալիլիլ
միլ տիր . . . վադտա պու գատար
քիւլիլա պիր եանըլ սանտըքեարըն
կէօղլունէ թէսաալիլի իսկէնտէլ իսէ
տէ, պէն պուլուն սանալթըն իքմիլ
իլիւն սէօլլէյիլ օլունմա :

— Էյ իքիլին իսթիսանալիլ իլիլ
տիր, տէյու սիլալ իլիլի էսմէր տէ
լիլաարը :

— Խաղիլէ իւղլինէ օրան հալա
լէ թէլըրիլէսինի պիր քէլիլէ թէլի
թիլ իլէ . . . պուլունտա չօթ Սօն է
յալիլիլ ումուլի թահիլարըն իմ
ղաթընա հիլ տէյէճէք Եօթ իսէ տէ
իւղլանըն ալիլունտաքի եաղըրար իմ
յա պէնդէմէլէքտէ տիրլէր :

— Սրաթը սահիլ տիր, ճէվալ
վէրալ ժէտէօն, էօթ օլունղունու
չիլիլի պէնտէ կէօրիլլուլունմա, ֆաթաթ
նէ՞ եաբմալը, պաղլէն էլիլ տ

Խրտիլի էֆիլէսի գատար իւլ Նիլէ աղի
մէթ պուլլուլունը տըր :

Խրտիլի միւլաթիլէյի օրատա Օլ
տէնպուրի վէ Մէքլիսպուրիլ քէնտիլ
նի ճէնէրալ գոնսօլալարըն վէ մէ
հաթիլի ճէտիտէ հաթիլիլիլ տալի
գապուլ իտէրէք, հաղլէրինտէ իլ
թիլաալթը լաղըմէյի իլիլա էյլէմիլ
լէր տիր :

Էօյէտէն պիր սաաթ էվիլէ միւ
լարիլէյի Բէնիլիս Արիլիւր, Խրտիլիլէ
թիլ ճէլիլէ ճանիլիլ ալիսանտէն կէօն
տէրիլիլ օլան ֆաթիլթօն րադիպ օլ
տուլարը վէ Օսար աքէրիլիլիլ ֆօր
մաթըն կիլիլիլ պուլունտա ճալտէ
ճէնէրալ Վիլմանիլ իլէ պէրապէր
գատար իւլ Նիլ սէրայընա կէլիլ, վէ
սէրայըն պաղլէսինտէ պիր մըղտար
քիլաաթ իլէ իքի պէօլիլ մըղտաղը
սիլաթիլի աքէրիլիլ պուլունտալար
րադ, միւլաթիլէյիլ մէլ վիրուտին
տէ րէսիլ սէլալ իլիլաալիլ, մուլի
գալար ինիլթէրա հաթաթըլա թէ
րէնիլաալ օլունտա :

Գուրպան պայրաթըն իքիլին
կիւնիւ, հէմ պայրաթ օլունը վէ հէմ
մէ զաթը ալիլիլ Խրտիլիլ էֆիլէրինին
մաղալիլ ալիլէրինիլ թէլիլիլիլիլ
տէվիլիլ սէնէլիլիլիլ էէվիլիլ մախու
սու պուլունմադ ճիւղլիլիլ, նէֆի
գալարիլաա աղիլ չէնիլքէր ինրա օ
լունմալ տուր :

Շէնրիլ մէղքիլուն ալիլինի կիւ
նիւ, ճանիլիլ ալիլիլ Խրտիլիլէտէն ի
թաթը մուլաթիլիլ օլան պուլ, Բէնի
սի միւլաթիլէյիլ տալիլ պուլունմա
թ իլիլին չէհիլիլ մէղպուրուն սէրիլին
ճի կիւնիլին թէլիլիլ օլունմալ տուր
իլարըն պուլունտա, միւլաթիլիլ պիր
աթ եաղըր տալիլ ինրա օլունմադ
տըր :

— Կէյէն բաղար աղլար, իւրան
սէֆիլիլ տէվիլթիլ Մուհիլիլ խան
հաղըթիլէրինին սէֆարէթիլաա միւ
քէմէլ պիր պալ փէրիլ օլունղու
նու եաղըրընտա : Պու պապտէ ալ
տըղըրըլ թաֆիլաթա կէօրէ, զաթը
հաղըթիլ վէքէալէթիլիլիլ, վէ
էքէալ վիւքէլիլիլ ֆէլաալ վէ սիւֆէ
րա վէ մէմուլին վէ միւլաթիլաա
հաղըր պուլունմալ վէ տալիլիլիլ

Ղըրլալը . . .

— Ջարար Եօթ, զարար Եօթ, շու
հալլանտէ Եօթ քէք միւլաթիլիլիլ
վէ հաղլիլալիլին հէր կիւն սանալթըն
իլմալ իսթիլլուն . . .

ժէտէօն պալընը էյիլիլ քէք, Բէյ
մօն շու վէճէ իլէ քէլալ տէվալ իլ
տիր :

— Սանա զայիլ թալէլ պիր իլըլմէթ
վար տըր, պուլուն իլիլին էվաթմիլ
թէլիլիլ աղլ ու տիրալթիլին մէվիլիլ
իլըրալէ գոյմալ իլիլաթ իտէրիլ :

— Միւլաթիլին մէլիլէպէ չալըլը
րըմ, ֆաթաթ մէօղ վէրէմէմ :

— Պէն սէօղ վէրիլիլիլ :

— Վէ լաքին մատալէ նէ լիլէրիլ
նէ տիր :

— Պիր վաթիլթիլաա իլ զէրինէ :
Բէյիմն պու սոն լաթիլարը թէ
լաթիլիլ Գաթիլիլիլին մէլիլաալ
իլէ վաթիլթիլաալիլիլ չըղարալ, վէ
իլ պու իլիլ էվաթ ժէտէօնուն պիւ
րօտունուն իւղլինէ գոյրու :

— Տիլղալիլէ պուլարը օղու
սօնրա գոնսօլալարը տէտի :

Պիր գալ սանիլիլ զարֆիլունտա ժէտէօն
օղուլալ պիլիլիլիլ տէնտէն սօնրա, կէօղ
լէրինիլ Բէյիմնա տաղլուն գալըրա
լադ :

Իւլ Եիւղտէն զիլաթիլիլ գատար թա
յիլիլիլ պուլունտալար հալալ, սէ
քիլ Եիւղէ եաղըն պուլունտալար տուր
Սէֆարէթիլաալին սալունալար զայիլթ
թէլիլին օլունտալար միւլիլիլ, կէ
չէնտէ Տէրաաալթիլ կէլին մէլիլիլ
րէտալ մատալ Ջիլիլիլ տալիլ
պիր չօթ թասիլիլիլ սալունտա ինդա
րը ումալէ աղլ էթմիլիլ տիր :

Տալիլթիլիլ միւլաթիլիլ Մուհի
սին խան վէ Բուսիա սէֆիլիլ մատա
մաթը թարաֆարընտան ֆէվէլաալ
սուրէթիլ իլըրալ վէ իլիլիլ օլուն
մալ, վէ չէրալթիլիլ վէ տօնտուր
մալար միւլաթիլիլ պուլունտալար
պալալ, կէճէ եաղըրընտա միւլալ
մէլ պիր զիլաթիլ քէլիլաալ զըլմիլ
տըր : Բաթս վէ սալիլիլ տալիլ պու
լունտալար, պալո սապահա գատար
տէվալ իլիլիլ վէ սապահա գալըլ
հէրքէն մէմուլին մալալթիլին ալ
տէթ էթմիլիլ տիր :

— Տիլիլին ճէվիլթիլ օլունա հա
սէպիլիլ, պու կիւն զաթը հաղըթիլ
Սաաթալալիլին հաթիլիլ միւլալթիլ
մէսիլ թարաֆարընտան սիւֆիլիլիլ
իլ մալալալա մատալալարըլա պա
ղը միւլթիլիլ մատալալարըլ Եօթ թա
մէնա տալիլթ օլունտալար իլիլիլիլ
տիր :

— Պու կիւնիլէրա Մէքլիլիլ պի
թըպիլիլ չալիլաալ պէլիլիլաալ զա
հուր էտէն պաղը միւլաթիլաալար
մէպիլ, էվիլթէ ԵՅ վէ մալալալալին
տալիլ 20 չալիլալին մէլիլաալին
թարա էալիլիլիլիլ էրէվալիլ զալէ
թաթը եաղըր իսէ տէ, պուլունտա
պիր եանըլըլ օլունա իլիլիլաալին
տիր :

— Կիլիլիլաալ իլիլաալաա ումա
րու մալիլթէ զալալ Ետէն մալա
յիլա իւղլինէ, Բէլալալալաալա
գու պուլուն պուլունտա սէպիլիլ
պիր չօթ պանալ վէ չիլթիլիլ իլի
լաա, վէ պիր չօթ զէնիլիլ քէնտիլ
լէրինիլ թէլիլիլ էթմիլիլ տիր :

Օ էնտալ խալը խաալաա ուղ
րալըլ օլան զալալաա գոնսօլալիլ
լէրինտէն պիր Եէհուտի, էվիլիլ
կիւն պոթաալաա տըլարըլ չըղտըլ
սըրաաա, օրատա պուլունտա պիր էք

— Օղ ուտում, տէտի :

— Միւլաթիլին միւ, ճէվալ վէր
տիր Բէյիմն :

— Միւլաթիլին քի պու վաթիլթիլ
նամէ պիրինէ զարալը օլունղու ի
չիւն թէպտիլ իտիլէճէք տիր :

Բէյիմն մէպուր պիր սըթիլթիլ
էլիլիլիլ օլունտալարալ :

— Ֆիլիլալ շու ժէտէօն քէք ա
ղըլը տըր, մըրլաալաա :

21

ժէտէօն :

— Թամ տօղրուտունու օղուլուն
իլալիլ իլիլիլ Բէյիմն Եիւլալ սէտա
լիլ, էվիլթ իլալա վաթիլթիլաալ պի
րի հաղըլընտա մուլիլիլ օլունալ, պու
նու մէմուլին օլունալ սուրէթիլ թէպ
տիլ իտէճէլիլ :

— Մարգիլ Գաթիլիլ թէլիլիլ
վարալթիլիլ ֆուլալալալալիլիլ վա
թիլթիլ իլիլիլ տիր, տէտի սաալը գա
սէմ քեաթիլիլ, պու պապտէ էլէր
միւլաթիլիլիլ իլիլիլ վալաա Եալաա թօ
տիլիլ օլունղունալ իլտէ պիլիլիլ
պիլիլիլ ֆաթիլաալ տիր :

— Մարգիլ Գաթիլիլիլ նէ էվ

ՇԻՐՔԷԹԻ ԽԱՅՐԻՅԷ

ԻՇՊՈՒՆ 1875 ՅՈՒՆՈՒԱՐ 1 ՁԱՐՇԱՄՊԱ ԿԻՆԻՆՏԷՆ ԻԹԻՊԱՐԷՆ ՅՈՒՆՈՒԱՐ 31 Է ԳԱՏԱՐ

ՊՈՂԱԶ ԻՉԻՆԷ ԻՇԼԷՅԷՆ ՎԱՐՈՐԱՐԸՆ ՎԱԳԹԸ ՀԱՐԱՐԷԹԼԷՐԻ

(Փառք կենդանիներն իսկույն ժամանակին հետքերն ենքին լուրերն հարկերն ենքին)		Առաջին ժամանակին հետքերն ենքին լուրերն հարկերն ենքին		Գերբնախն Առաջին ժամանակին հետքերն ենքին լուրերն հարկերն ենքին	
Ս. 8.	60	2 — Պէյդօզ. Գաշա պաղչէ. Գանը. Ա. Հիսար. Գան. 24	24	3 30 Տօղրու. Արնապուտէյ. 42	
1 45 Ենիմանալէտէն Մէղարպուրնու. Պէյդօզ. Գան. 25	25	2 — Վանի. Զէնիկէ. Պէյդօզ. Գան. 3	3	4 — Տօղրու. Արնապուտէյ. 42	
2 30 Ենիմանալէտէն Մէղարպ. Պէյդօզ. Գան. 19	19	2 45 Պէյդօզ. Գաշա պաղչէ. Գան. 17	17	9 45 Գաշա պաղչէ. Պէյդօզ. Գան. 5	5
3 — Գաշա պաղչէ. Մէղարպ. Պէյդօզ. Գան. 32	32	4 30 Պէյդօզ. Գաշա պաղչէ. Գան. 23	23	10 — Պէյդօզ. Գաշա պաղչէ. Գան. 21	21
4 — Ենիմանալէտէն Պէյդօզ. Գան. 18	18	10 45 Վանի. Զէնիկէ. Պէյդօզ. Գան. 5	5	10 30 Պէյդօզ. Գաշա պաղչէ. Գան. 2	2
5 45 Ենիմանալէտէն Մէղարպ. Պէյդօզ. Գան. 20	20	(Փառք կենդանիներն իսկույն ժամանակին հետքերն ենքին լուրերն հարկերն ենքին)		11 40 Գաշա պաղչէ. Պէյդօզ. Գան. 1	1
6 — Գաշա պաղչէ. Մէղարպ. Պէյդօզ. Գան. 25	25	3 45 Գաշա պաղչէ. Պէյդօզ. Գան. 3	3	11 35 Պէյդօզ. Գաշա պաղչէ. Գան. 5	5
7 — Ենիմանալէտէն Պէյդօզ. Գան. 3	3	3 45 Պէյդօզ. Գաշա պաղչէ. Գան. 25	25	12 — Պէյդօզ. Գաշա պաղչէ. Գան. 3	3
8 45 Ենիմանալէտէն Մէղարպ. Պէյդօզ. Գան. 19	19	5 30 Պէյդօզ. Գաշա պաղչէ. Գան. 49	49	12 — Պէյդօզ. Գաշա պաղչէ. Գան. 2	2
9 45 Մէղարպ. Պէյդօզ. Գան. 22	22	6 30 Գաշա պաղչէ. Պէյդօզ. Գան. 23	23		
Առաջին ժամանակին հետքերն ենքին լուրերն հարկերն ենքին		8 — Պէյդօզ. Գաշա պաղչէ. Գան. 22	22		
2 — Արնապուտէյ. Գան. 5	5	9 30 Արնապուտէյ. Գան. 25	25		
2 30 Արնապուտէյ. Գան. 4	4	10 45 Պէյդօզ. Գաշա պաղչէ. Գան. 18	18		
3 — Արնապուտէյ. Գան. 2	2	10 50 Պէյդօզ. Գաշա պաղչէ. Գան. 17	17		
3 30 Արնապուտէյ. Գան. 22	22	11 45 Վանի. Զէնիկէ. Պէյդօզ. Գան. 49	49		
4 3 Արնապուտէյ. Գան. 1	1	11 30 Վանի. Զէնիկէ. Պէյդօզ. Գան. 24	24		
4 35 Արնապուտէյ. Գան. 2	2				
6 — Արնապուտէյ. Գան. 4	4				
8 — Արնապուտէյ. Գան. 23	23				

ԻԼԱՆԱԹ
ԵՐԱՆԵԼԻՈՅՆ
ԲԵՌՆԱՐԳՈՍԻ
ՀԱՌԻ
Ի ԳՈՎՈՐԹԻՆՍ ՄՈՐ ԿՈՒՍԻՆ
ԲԱՐԳՄԱՆԱԼ ԻԼԱՆՆ ԲԱՐԳԻ
Ի Զ. ԵՂԻՍԱ. Զ. ԹԱՄԱՆԱՆ
Ի ՄԻՐԹԱՐԵԱՆ ՈՒՅԷՆ
Իշուր քիթալ վէնէտիկ Միւ.
Թարեան Թարեալը մաթպատարն
տա կիւղէճէ Թալ օլունուպ, օլուն.
մայա շայեան օլունուտան, Թար.
գաթը մէղքիւրնին Ղալթատա Բէր.
չէմպէ բաղարնտա Սեղթա խանը տէ.
րուրնտէր օտառա սաթըլըր.
Յի 1 Ֆրանք 75 սանթրիմ.
ԲԵՆԱԿԱՆ
ԿՐՈՆԱԳԻՏՈՒԹԻՆ
Տ. ՍԱՀԱԿ ԲԱՀԱՆԱՅԻ
Տ. ՍԱԳՍԵԱՆ
ՏԳԱԳՐՈՒԹԻՆ Ե. Մ. ՏՆՏԵՍԵԱՆ
Իշուր քիթալ տաթըլըր պիւրիւիէ
քիթապըլարա, Ֆիլ իւչ չէյրէք մէճիւր.

ԱՌԱԿԻ
ՔՈՒԼՈՎԻ
ՅԻՆ ԳԻՐՍ
ԹԱՐԳՄԱՆԱՆ
Իշուր օլունուտա շայեան քիթալ,
ղաթթ Թէմպ օլարաթ Արաման Թալ.
խանէսնտէ պատըլըր, սաթըլըր ճիւղէ
քիթապըլ տիւրքեանալըրնտա, Յի 6 Ֆր.
ՎԱՐՔ
ԵՒ
ՎԱՍՅԱՐԱՆՈՒԹԻՆ
ՍՐԲՈՑ
Հայերէն մատենագրութեան ինչուսն
առ մեզ հասուցած յիշատակարանաց մէջ
նշանաւոր են իրենց օճովն ու լեզուի գե-
ղեցկութեամբ բաղմամբ Վիպարանու-
թիւնը Մրցոյ, յորոց չափը թէպէտ յԱսոր-
ւոց եւ ի Յունէ Թարգմանութեան, այլ գե-
ղեցիկ եւ ընտիր հայկարանութեամբ Կար-
ծեալ թէ սկզբնականութեան գրոյնը կը
կրեն, Բաց ի լեզուի գեղեցկութենէ, որ
մեղի համար առանձինն կարեւորութիւն
մը ունի, իրենց մատենագրական յարգովն
ու արժանաւոր երկատիրութիւնը կը սեպ-
ուին նաեւ Եւրոպացւոց առջեւ ալ. վասն
էր իրենց համար ունեւը բոլորովն նոր
են, եւ բաղմամբ արգէն եղածնեւուն
վրայ նոր լոյս մը ծաւալելու սահմանաւ.
Վիպարանութիւնն Աւրոյ երկատիր մա-

տենին տալարութիւնը եղած է ի վանս
Միւթարեանց ի Վենետիկ, եւ կը վաճա-
ռուի ի Սեղթա խան եւ ուրիշ տանն գրա-
վաճառաց ըով: Գինն է 22 Ֆրանք:
Ա. ՏՐԱԿԻ
ՅԱՏՏՆՈՒԹԻՆ ԵՄԵԿԵԼՈՑ
ԿԱՄ
ՊԱՏՄՈՒԹԻՆ ԹԱՌՈՒՆ ԳԻՏՈՒԹԵԱՆՑ
ՈՐ Ի ՆԱԿՆԻ ԹԱՄԱՆԱՆԱՆ ՀԵՏԷ
ՄԻՆԵՆ ԵՄԵԿԵԼ
ԹԱՐԳՄԱՆԱՆ Ն. ԶԻՎԱՆԱՆ
Իշուր քիթալըն երկու իրենի
ճիւղին գառար պիթ թէրճիւմէ Թալ
ու նէշր օլուն. վէ պաղթի սաթի
բէյ տէր լէյ թէրճիւմէ օլունուտա
օլունուտան, պիթիւմէ քիթապըլ-
լարա սաթըլըր տալըր:
Յի պէճէր ճիւղի 40 վարա:
ՄԱՅՐ
Ա. ԳԱՏՆԱՐԱՎԱ ՄԱՆՈՒԹԵԱՆ
Գառարանութեան պէտքը օր օր-
ուան վրայ աւելի զգալի կըլլայ աղքե-
րուն մէջ, եւ արդէն այլ եւ այլ ընտիր
գրուածնեւուն առիթ տուած է. Վենետիկ
Միւթարեանց տալարանը այս օրերս ու-
րիշ առաջնորդ մը կընծայէ յորում կը նը-
կարագրուի մայր առաջին գառարակ
մանկութեան: Կը տարագրէ անոր պար-
անոց կորեւորութիւնն, դժուարութիւնն
ու քաղցրութիւնը, ու որոնքն քալ առ

քալ առաջնորդը կը հասցնէ մինչեւ
այն տարիքը յորում մանուկը գառարա-
կաց եւ ուսուցչի պիտի յանձնուի:
Կը վաճառուի ի Սեղթա խան եւ ու-
րիշ տանն գրավաճառաց ըով, գինն է 4
ֆրանք 50 սանթրիմ:
Բոյա տար իւր ֆրանտուտան Թալի վէ
Իթիւր իւր թրպալ խալէք, պու տէֆա
Տէրապատէթէ Թալի վէ միւթարեան իւր-
միջ օլուն սաթըլըր Վիպարան, պուտան
պէլլէ նէր կիւն սաթ թալթը-
տան արշաւաւ գառար Վիպարանա Բան-
կալթի ճիւղարնտա վալը միւթարեան
տուր Եւրոպ հայկարանութեան, պիւր
տալիքի մանուտէ, պիւր ֆէրք պիւր
ճիւղի միւթ վէ մեղանալի միւթիւմէ
օլուն խալթալըն մեճանէն թէտալթիւ-
նէ պաղթալ օլունուտան, վէ իթիւ-
ղայի հալթէ երեւ մեճանէն լալթալթ
տալի խալթիւմէն, պու պաղթէ իւրեւ
քէյֆիլթի իթիւրա գըլընըլ տըր:
Պաղչէ գառարանա Բալիւր քալա
խանըն խալթ գալթընալթ 22 նիւմէրու-
օտառա թիւրճէ վէ ֆրանտուտա նէր նէ-
վի թարեարաթ գալթիւմէ ալթըր. վէ քի-
թալթիւմ Թամանիլի ալ վալթըր գալթըն-
առ թարեարաթ արգըլըլ օլունալըր տալի
խալթառ խալթըր:
ՍԱՀԱԿ ՄԵՍՈՒԼՈՒ ՂԱԶԷԹԱ
ՅՈՒ. Թ.
ԹԱՌԱՆԻ ԳՈՂԱՍ ԳԻՐԴԱՆԱՆ
ԲԵՐԱ ՇԻՐԻ ՍՈՂԱՐ